

THƯ VIỆN HỌC VIỆN CẢNH SÁT NHÂN DÂN PHỤC VỤ ĐÀO TẠO NGUỒN NHÂN LỰC CHẤT LƯỢNG CAO CỦA HỌC VIỆN

ThS Đỗ Thu Thơm

Trung tâm Lưu trữ và Thư viện- Học viện Cảnh sát Nhân dân

1. Đặt vấn đề

Đầu tư phát triển hoạt động thư viện Học viện Cảnh sát Nhân dân (CSND) để phục vụ đào tạo nguồn nhân lực tại Học viện và cho lực lượng công an nhân dân (CAND) là một yêu cầu cấp bách hiện nay. Các học viện, nhà trường CAND có vai trò quan trọng đối với sự nghiệp giáo dục, đào tạo của lực lượng CAND. Thành tích và những chiến công của lực lượng CAND trong suốt 70 năm chiến đấu, xây dựng và trưởng thành có đóng góp quan trọng của giáo dục, đào tạo, trong đó có sự đóng góp của Học viện CSND.

Bước vào thời kỳ mới, với xu thế toàn cầu hoá và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, tình hình thế giới và khu vực, có những diễn biến phức tạp, tiềm ẩn nhiều yếu tố bất trắc, khó lường trong bối cảnh tình hình an ninh, trật tự diễn biến phức tạp, việc đào tạo nguồn nhân lực có chất lượng cao là yếu tố cơ bản quyết định chất lượng các mặt công tác.

Học viện CSND là cơ sở giáo dục trọng điểm, đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cho CAND. Học viện trải qua 50 năm xây dựng và trưởng thành, đã đào tạo được hơn 40.000 học viên các hệ học có trình độ đại học và trên đại học. Trong tiến trình phát triển của mình đến năm 2020, Học viện CSND phấn đấu trở thành trường đại học trọng điểm quốc gia với có năm chức năng, nhiệm vụ chính:

- Đào tạo bậc đại học, sau đại học cho lực lượng CSND;

- Đào tạo giảng viên cho các nhà trường CSND toàn quốc;

- Đào tạo lãnh đạo, chỉ huy cho cán bộ trung và cao cấp của lực lượng CSND toàn quốc;

- Trực tiếp tổ chức nghiên cứu khoa học, sản xuất, chiến đấu bảo vệ an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội;

- Tổ chức công tác thông tin khoa học cho lực lượng CSND toàn quốc.

Với sự quan tâm của toàn lực lượng, với truyền thống và đổi mới, trong thời gian sắp tới Học viện CSND sẽ ngày một trưởng thành, xứng đáng là một trong những trung tâm đào tạo đầu ngành của lực lượng CAND Việt Nam trong thời kỳ hội nhập.

2. Chính sách đầu tư phát triển thư viện Học viện CSND

Trung tâm Lưu trữ và Thư viện là một đơn vị trực thuộc Học viện, có vai trò hết sức quan trọng trong việc hỗ trợ công tác dạy và học của đội ngũ cán bộ và học viên của Học viện và ngành CAND.

Để đáp ứng được yêu cầu đổi mới và nâng cao chất lượng đào tạo, nghiên cứu và học tập của Học viện, thời gian tới Trung tâm cần phải phát triển mọi mặt, phải được tăng cường về nguồn nhân lực, cơ sở vật chất kỹ thuật, nguồn lực thông tin. Lãnh đạo Học viện đã có những chính sách quan trọng phát triển thư viện để đáp ứng được yêu cầu của thời gian tới.

Theo “Đề án phát triển Học viện CSND

thành cơ sở giáo dục đại học trọng điểm giai đoạn 2010 -2030” đã được Bộ Công an phê duyệt, hoạt động thư viện sẽ không ngừng được củng cố, hoàn thiện và phát triển để có thể đáp ứng được nhu cầu đào tạo và nâng cao chất lượng cán bộ ngành công an, làm cho hoạt động của thư viện ngày càng chuyên nghiệp hóa, chất lượng phục vụ người dùng tin được nâng cao, trở thành địa chỉ ưa thích và tin cậy của đông đảo cán bộ, giảng viên và học viên trong Học viện. Để đạt được mục tiêu trên đây, Học viện đã đề ra những chính sách đầu tư phát triển hoạt động thông tin - thư viện trong thời gian tới:

2.1. Tăng cường công tác phát triển vốn tài liệu, chú trọng phát triển tài liệu điện tử và số hóa nguồn tài liệu hiện có

Theo “Đề án phát triển Thư viện nghiệp vụ Cảnh sát nhân dân giai đoạn 2014 - 2020”, thì đến năm 2020 Trung tâm sẽ có 10 vạn đầu tài liệu, trong đó có một vạn đầu tài liệu là ngoại văn. Để đạt được mục tiêu này, các tiểu ban sưu tầm trong toàn Học viện được thành lập để thúc đẩy hoạt động bổ sung tài liệu cho thư viện. Về loại hình tài liệu, Trung tâm tăng cường bổ sung các loại hình tài liệu điện tử, tài liệu được số hóa, tài liệu ngoại văn, cũng như giáo trình và sách tham khảo. Đặc biệt, tăng cường bổ sung các tài liệu trực quan và các phim chuyên án- loại hình tài liệu hết sức đặc thù, hỗ trợ đắc lực cho quá trình tự học, tự nghiên cứu chuyên ngành của sinh viên Học viện. Về nội dung vốn tài liệu, Trung tâm đảm bảo sự hài hòa giữa các lĩnh vực khoa học, nâng tỷ lệ bổ sung tài liệu ở các lĩnh vực chuyên ngành, đồng thời đảm bảo sự bổ sung tài liệu cân đối giữa các chuyên ngành, phù hợp với yêu cầu môn học và số lượng sinh viên.

Hàng năm, Học viện đảm bảo kinh phí

đáng kể cho hoạt động bổ sung tài liệu (năm 2015-2016, kinh phí cho bổ sung tài liệu là 500 triệu, kinh phí bổ sung báo, tạp chí là 207 triệu). Ngoài ra, Trung tâm còn tiếp cận, kết hợp cùng các đơn vị khác để được tiếp nhận sách ngoại văn của Quỹ Châu Á.

Một trong những định hướng quan trọng trong thời gian tới trong công tác bổ sung vốn tài liệu là chú trọng và tập trung vào các tài liệu số, tài liệu điện tử. Đồng thời, Học viện sẽ từng bước tiến hành số hóa nguồn tài liệu hiện có, trước hết là các loại giáo trình và tài liệu do Học viện biên soạn phục vụ công tác giảng dạy, tiếp theo là các tài liệu mang hàm lượng khoa học cao, như luận văn, luận án, đề tài khoa học của Học viện.

2.2. Tăng cường hoạt động thông tin khoa học và quản trị mạng

- Đẩy mạnh xây dựng CSDL, đưa lên trang Web Phòng đọc Bảo mật hàng nghìn khoá luận tốt nghiệp, luận án tiến sĩ, luận văn thạc sĩ và đề tài khoa học.

- Đẩy mạnh xây dựng, khai thác, thu thập hàng chục phim giáo khoa, tài liệu âm thanh, hình ảnh về các hoạt động tội phạm và công tác đấu tranh, phòng chống của lực lượng CAND... phục vụ công tác giảng dạy, học tập của Học viện.

- Nâng cấp quản lý, vận hành tốt mạng thư viện điện tử, website Học viện CSND trên Internet và website nội bộ (bao gồm: Quản trị nội dung, tin bài, quản trị mạng, bảo trì thiết bị mạng...). Triển khai đào tạo tín chỉ bằng phần mềm quản lý đào tạo trên mạng LAN.

- Xây dựng CSDL toàn văn thông qua số hóa các văn bản quy phạm pháp luật, giáo trình, tài liệu, luận văn, luận án, đề tài nghiên cứu,... về công tác đấu tranh bảo vệ an ninh, trật tự và các lĩnh vực có liên quan phục vụ kịp thời nhu cầu nghiên cứu, học tập

của cán bộ, học viên.

- Ứng dụng công nghệ thông tin vào công tác quản lý thư viện, quản lý giáo dục đào tạo, cải cách hành chính và các mặt công tác khác của Học viện.

Nhằm đạt được các mục tiêu trên, chỉ riêng năm 2016, Học viện đã đầu tư 4,1 tỷ để nâng cấp hạ tầng mạng máy tính trong toàn Học viện.

2.3. Nâng cao năng lực hạ tầng mạng thông tin

Về cơ sở hạ tầng kỹ thuật, Học viện đặt mục tiêu xây dựng mạng Intranet có tốc độ kết nối 100 Mbps, kết nối Internet với tốc độ cao với hệ thống máy chủ lớn có khả năng cung cấp đa dạng các dịch vụ (web, ftp..) có hệ thống tường lửa để ngăn chặn các truy cập trái phép cùng hệ thống lưu trữ dữ liệu hàng chục Terabyte và một số máy chủ cho các ứng dụng khác, như các máy chủ quản lý phần mềm, CSDL và tài nguyên số. Hệ thống máy chủ này được thiết kế với khả năng phân tải, khả năng mở rộng và khả năng sẵn sàng cao. Hệ thống mạng sẽ có hàng trăm máy trạm có cấu hình cao, phục vụ công tác số hóa, xử lý tài liệu, tài liệu số, tài liệu video cùng các thiết bị chuyên dụng cho thư viện điện tử: Máy quét, máy sao CD, DVD.

Xây dựng cơ sở hạ tầng CNTT hiện đại, có khả năng truy cập, khai thác và phân phối thông tin trong toàn Học viện, giúp tăng cường khả năng chia sẻ thông tin với các trung tâm lưu trữ và thư viện trong lực lượng công an trong khuôn khổ cho phép, đa dạng hóa các loại hình dịch vụ cung cấp thông tin.

Một mục tiêu nữa là xây dựng, quản lý và phát triển nguồn tài nguyên thông tin điện tử cùng với các dịch vụ thông tin chất lượng

cao, tăng cường số hóa các tài liệu giáo trình của Học viện và các tài liệu quý hiếm, đảm bảo 100% giáo trình chính được số hóa và xử lý thành sách điện tử, tạo điều kiện cho giáo viên, học viên, nghiên cứu sinh dễ dàng sử dụng giáo trình trên mạng nội bộ cho mục đích học tập và nghiên cứu khoa học. Học viện sẽ tăng cường khả năng cung cấp thông tin, tài liệu điện tử từ các nguồn khác nhằm khắc phục sự thiếu hụt tài liệu tham khảo, sự quá tải của kho tài liệu (mua CSDL trên mạng, đĩa CD-ROM ..).

Mở rộng và triển khai thêm phòng đọc tự chọn, phòng đọc đa phương tiện, phòng huấn luyện sử dụng mạng ... với 1.000 chỗ ngồi cho bạn đọc

2.4. Tăng cường hoạt động sao in tài liệu

Năm 2015, Học viện đã đầu tư 2.5 tỷ để xây dựng dây chuyền in đảm bảo một năm sản xuất toàn bộ tài liệu trong Học viện. Trong tương lai, Học viện sẽ thành lập Nhà xuất bản trực thuộc Học viện. Cải tiến, nâng cao chất lượng in ấn đảm bảo đúng kế hoạch, thời gian, mẫu mã đẹp, đáp ứng kịp thời công tác giáo dục đào tạo, nghiên cứu khoa học, giảng dạy, học tập... của Học viện.

2.5. Tăng cường phát triển đội ngũ cán bộ, đẩy mạnh công tác đào tạo, đào tạo lại và cập nhật kiến thức chuyên môn cho cán bộ thư viện

Có thể nói, trình độ và năng lực của cán bộ thông tin-thư viện là những yếu tố vô cùng quan trọng ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng các dịch vụ được cung cấp cho người dùng tin. Do đó, việc xây dựng hệ thống thông tin-thư viện hiện đại đòi hỏi người cán bộ thư viện ngày nay, ngoài các kiến thức chuyên ngành thư viện cần phải có kiến thức về tin học văn phòng, khả năng sử dụng thành thạo máy tính để xử lý, quản lý, bảo trì và khai thác nguồn tài liệu, trong

đó có cả nguồn tin điện tử; biết cách cung cấp cho người dùng tin các tài liệu điện tử qua mạng, phổ biến kiến thức và kỹ năng cho đồng nghiệp và đội ngũ người dùng tin của thư viện. Khác với trước đây, người cán bộ thông tin-thư viện ngày nay không chỉ đơn thuần là người giữ và cho mượn tài liệu, mà phải là những cán bộ đa năng, có khả năng xử lý, phổ biến, dẫn dắt người đọc đến với nguồn tin cần thiết.

Hiện nay, Trung tâm đã bước đầu hoàn thiện cơ cấu tổ chức bộ máy, kiện toàn đội ngũ cán bộ. Hiện tại, đội ngũ cán bộ Trung tâm có hơn 53 người, trong đó cán bộ là nữ chiếm tỷ lệ 58%. Trình độ của cán bộ của Trung tâm là khá cao: 2% có trình độ tiến sỹ; 11% có trình độ thạc sỹ; 72% có trình độ đại học; 15% có trình độ cao đẳng và trung cấp.

Lãnh đạo Học viện nhận thức sâu sắc được tầm quan trọng của đội ngũ cán bộ thông tin-thư viện, chủ động có kế hoạch ngắn hạn và dài hạn để xây dựng phát triển nguồn nhân lực của Trung tâm, cũng như có những hoạch định và hướng đi mới trong công tác tham mưu tuyển dụng cán bộ, sớm xây dựng được một đội ngũ cán bộ kế cận hợp lý, có trình độ, phẩm chất, năng lực, đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới. Tính đến thời điểm hiện nay, 33% số cán bộ được đào tạo chuyên ngành thông tin-thư viện của Trung tâm đã được bồi dưỡng nghiệp vụ công an để có thể đáp ứng được nhu cầu phục vụ tài liệu chuyên ngành cho cán bộ, sinh viên. Từ năm 2008 đến 2016, tất cả các cán bộ được tuyển dụng mới đều có trình độ đại học trở lên, theo đúng nhu cầu công tác của Trung tâm.

Từ năm 2010 đến 2012 đã có hàng chục lượt cán bộ được cử đi học các lớp nghiên cứu sinh, cao học, đại học, cao cấp lý luận chính trị, ngoại ngữ, bồi dưỡng nghiệp vụ

ở các trường trong và ngoài ngành công an. Đặc biệt, trong năm 2015, Học viện đã cử 22 cán bộ đi tham gia tập huấn và đào tạo tại Hàn Quốc về xây dựng thư viện điện tử, với mục tiêu nâng cao năng lực của đội ngũ cho hoạt động xây dựng và phát triển thư viện của Học viện trong thời gian tới.

2.6. Các hoạt động khác

Trung tâm tăng cường liên kết và chia sẻ nguồn lực thông tin với các trường đại học và cao đẳng trong và ngoài nước, đáp ứng nhu cầu về tài liệu học tập của các môn học đại cương. Điều này, một mặt, làm giàu vốn tài liệu của mình, tăng hiệu quả khai thác vốn tài liệu, mặt khác, đảm bảo đáp ứng đầy đủ nhu cầu đọc của sinh viên trong bối cảnh hạn hẹp về kinh phí bổ sung tài liệu. Việc liên kết và chia sẻ nguồn lực thông tin với các cơ sở đào tạo có liên quan của nước ngoài, một mặt, sẽ cho phép Trung tâm khắc phục hạn chế về nguồn tài liệu ngoại văn, mặt khác, tạo cơ hội giao lưu và cập nhật kiến thức mới cho đội ngũ giáo viên và sinh viên thuộc Học viện.

Trong thời gian tới, Trung tâm tiếp tục hoàn thiện và nâng cao chất lượng các sản phẩm và dịch vụ thông tin-thư viện hiện có. Đối với ấn phẩm “Thông báo sách mới”, Trung tâm tập trung hoàn thiện chất lượng trình bày về hình thức và nội dung thư mục các tài liệu trong ấn phẩm sao cho thu hút được người dùng và dễ dàng tra cứu được thông tin cần quan tâm, đồng thời, cải tiến khâu phát hành để ấn phẩm tới tay người dùng nhanh chóng, kịp thời cung cấp thông tin về tài liệu mới được bổ sung vào thư viện. Đối với các CSDL hiện có, Trung tâm có kế hoạch cụ thể cho rà soát hiệu đính thông tin các biểu ghi. Loại bỏ các biểu ghi trùng, sửa chữa thông tin chưa chuẩn xác trong các trường thông tin. Phần mềm quản trị CSDL

cần được nâng cấp, tăng cường tính thân thiện cho tra cứu thông tin của người dùng. Đối với dịch vụ đa phương tiện, Trung tâm có kế hoạch tăng cường bổ sung nguồn tài liệu điện tử đa phương tiện, đặc biệt là, nguồn phim chuyên án và các tài liệu trực quan, phục vụ cho học tập nghiệp vụ của sinh viên Học viện, phát triển các loại hình dịch vụ thông tin-thư viện mới, như: Dịch vụ hỏi-đáp; dịch vụ tìm tin; dịch vụ cung cấp thông tin chọn lọc; dịch vụ cung cấp thông tin theo yêu cầu; hội thảo khoa học; nói chuyện chuyên đề; dịch vụ trao đổi và tư vấn thông tin; giao lưu trực tuyến...

Tham gia Hội thư viện và Liên hiệp thư viện các trường đại học khu vực phía Bắc nhằm tăng cường hoạt động giao lưu, tham quan học hỏi kinh nghiệm của các thư viện bên ngoài lực lượng. Đẩy mạnh tổ chức triển lãm sách, hội nghị, hội thảo, giao lưu sách và tác giả... đây là những hoạt động thiết thực góp phần quảng bá sâu rộng hình ảnh thư viện trong lòng bạn đọc.

Đối với hoạt động thông tin khoa học và tư liệu trong lực lượng CAND, Trung tâm chú trọng việc ứng dụng công nghệ thông tin, áp dụng các chuẩn hóa nghiệp vụ thư viện của quốc tế và quốc gia vào các hoạt động thư viện, góp phần chuyên môn hóa và chuẩn hóa hoạt động thông tin thư viện trong lực lượng CAND, hỗ trợ các thư viện trong hệ thống các trường CAND trong chia sẻ nguồn học liệu (như Trường Đại học Hậu cần kỹ thuật Công an; Trường Học viện chính trị Công an...); hỗ trợ, chia sẻ kinh nghiệm, tư vấn nghiệp vụ cho các thư viện trong lực lượng CAND.

3. Kết luận

Trên quan điểm nhận thức sâu sắc giá trị đầu tư phát triển hoạt động thư viện và những hiệu quả mà nó mang lại, có thể

khẳng định rằng, việc đầu tư phát triển hoạt động thư viện tại Học viện là vấn đề quan trọng, mang tính quyết định sự thành công trong đáp ứng yêu cầu đổi mới toàn diện giáo dục đào tạo, cũng như đáp ứng chuẩn đầu ra của sinh viên Học viện, đảm bảo chất lượng giáo dục và đào tạo đội ngũ cán bộ cho lực lượng CAND nói riêng và trong sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc Việt Nam nói chung. Hiệu quả của đầu tư phát triển hoạt động thư viện, đã khẳng định đúng đường lối, quan điểm chủ trương của các cấp lãnh đạo Học viện. Đặc biệt, sự chủ động, linh hoạt và sáng tạo của Trung tâm Lưu trữ và Thư viện trong xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch hoạt động, nhằm hỗ trợ đắc lực cho thực hiện lộ trình đổi mới toàn diện giáo dục đào tạo, cũng như đáp ứng yêu cầu chuẩn đầu ra của sinh viên Học viện.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Học viện Cảnh sát Nhân dân (2015). Đề án phát triển Học viện Cảnh sát Nhân dân thành cơ sở giáo dục đại học trọng điểm giai đoạn 2010 -2030: Đề tài nghiên cứu khoa học cấp bộ. Hà Nội.
2. Trung tâm LT & TV (2014). Đề án phát triển Thư viện nghiệp vụ Cảnh sát nhân dân giai đoạn 2014 - 2020: Đề tài khoa học cấp Học viện. Hà Nội
3. Học viện Cảnh sát Nhân dân (2016). Sơ kết 05 năm (2010 -2015) đào tạo hệ thống tín chỉ tại Học viện Cảnh sát Nhân dân: Kỷ yếu hội nghị. Hà Nội.
4. Học viện Cảnh sát Nhân dân (2016). Tổng kết 40 năm đào tạo đại học Cảnh sát Nhân dân và phong trào thi đua vì ANTOQ giai đoạn giai đoạn 2010 -2015: Kỷ yếu hội nghị. Hà Nội.